

Česká energetika se mění, i ve Slupy by mohly vyrůst větrné elektrárny

Často dnes slýcháme v souvislosti s energetikou a její budoucností o obnovitelných zdrojích energie. Bylo by dobré podívat se na tento zdroj elektřiny bez emocí, fakticky a brát je jako jednu z možností, která při správné aplikaci a míře použití může mít pozitivní, ba dokonce klíčový, efekt ve snížení energetické závislosti, zvýšení energetické soběstačnosti, a potenciálně i snížení cen elektřiny.

Faktem je, že Česká republika dnes vyrábí celou polovinu své elektřiny z fosilních zdrojů (zejména hnědé a černé uhlí). Postupný útlum a uzavírání uhelných energetických zdrojů je z pochopitelných ekologických a ekonomických důvodů neodvratný a řeší se v zásadě jen časový harmonogram. Přestože jsme ještě v roce 2022 stále byli vývozcem elektřiny, tento stav nemusí trvat dlouho. Dle zprávy ČEPS, provozovatele české přenosové soustavy, z počátku letošního roku, se již v roce 2030 můžeme stát dovozcem elektřiny. Znamenalo by to, že na pokrytí národní spotřeby bude třeba nakupovat elektřinu ze zahraničních přebytečných energetik.

Právě zachování energetické soběstačnosti a nezávislosti spolu s environmentálním aspektem stojí za současnou akcelerací rozvoje obnovitelných zdrojů. V případě ČR jsou nejperspektivnějšími zdroji zdroje solární a větrné. Zároveň je třeba dodat, že v podmínkách České republiky se pravděpodobně nikdy nebude jednat o zdroj primární. Obnovitelné zdroje však mají potenciál být, nejen zásadní částí energetického mixu, ale stát se i klíčovou součástí energetické budoucnosti ČR. V právě se přetvářejícím energetickém mixu ČR jaderná energetika zůstane stěžejním zdrojem elektrické energie a bude doplňována právě zdroji obnovitelnými, společně by tam měly do značné míry nahradit utlumující se zdroje uhelné.

Co se týče větrné energetiky, Česká republika je s přibližně 1% podílem na výrobě na chvostu evropských energetik, přičemž podmínkami srovnatelné sousední země (Rakousko, jižní německé spolkové země, dokonce i Polsko a Maďarsko) dokazují, že potenciál může být využit lépe. Oblast pohraničního pásu na jihu okresu Znojmo představuje co do větrnosti příznivé a celistvé území s potenciálem pro rozvoj větrné energie. Nejslibnější je oblast tvořící pás přibližně od Chvalovic po Hrušovany nad Jevišovkou. Pokud jde o parametry dnešních větrných elektráren, bavíme se o strojích se stožárem o výšce mezi 110 a 160 metry a s průměry rotorů pohybující se okolo 130 až 160 metrů. Jeden takový stroj bude mít instalovaný výkon 4 až 5 MW a jeho roční výroba pokryje roční spotřebu přibližně 3.500 českých domácností. Zajímavostí Slupy je samotná vzdálenost elektráren od obydlí, která je jedná z největších v České republice.

Najít vhodné lokality a následně dovést projekty do realizace je velmi náročný a dlouhý proces, který v lepším případě trvá pět až sedm let. To je primárně dáno velmi přísnými podmínkami, co se týče ochrany člověka, přírody a krajiny. Tento náročný povolovací proces standardně zahrnuje biomonitoring, posouzení vlivu na krajinu a životní prostředí, proces SEA, EIA, a řadu dalších kroků. Toto se má vlivem legislativních změn zkrátit v optimistickém scénáři až na jeden rok. V současnosti však stále posuzujeme proces developmentu podle stávajících právních norem. Projde-li záměr náročným povolovacím proces, stavba samotná již proběhne v řádech týdnů. Následuje zkušební provoz, kde se mimo jiné znovu ověřuje například splnění hygienických hlukových limitů v reálném provozu. Po zahájení ostrého provozu pak větrná elektrárna vyrábí bezemisní elektřinu běžně 25 let i déle.

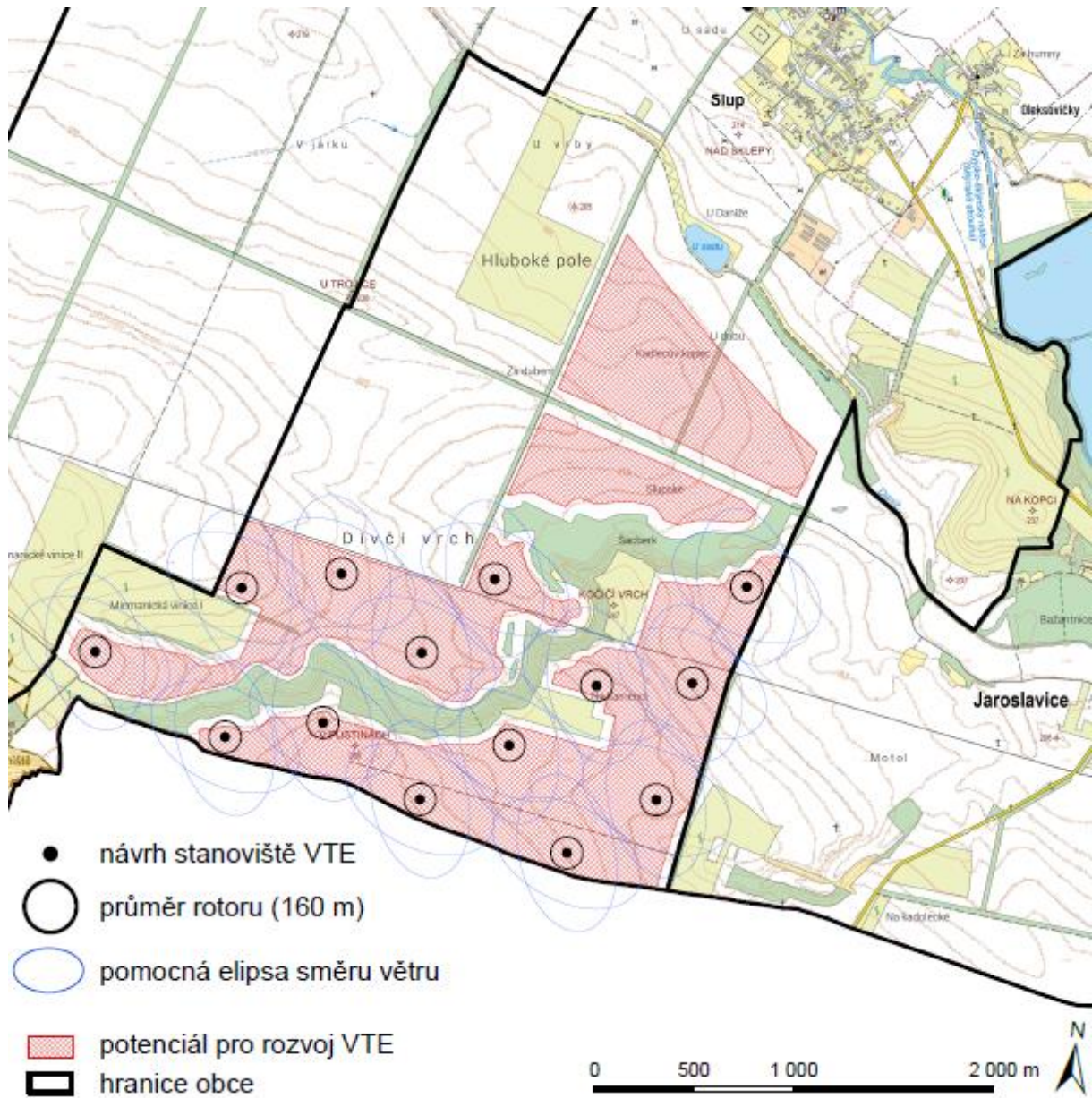
Projekty větrných elektráren v rámci skupiny ČEZ fungují na principu společného podniku s obcí, jedná se tak od počátku o spolupráci, která je zcela otevřená, kde má obec možnost ovlivnit podobu projektu a dlouhodobě během provozu participovat na zisku. Zároveň je potřeba zdůraznit, že pro municipality se jedná o příležitost a možnost, jejíž využití je na lokálním rozhodnutí. Patří se dodat, že kromě dlouhodobých finančních benefitů, mohou energetické zdroje do budoucna představovat strategickou

výhodu spočívající např. v rozvoji mobility či sdílení elektřiny. Konkurenční výhodu v důsledku mohou obnovitelné zdroje představovat nejen z hlediska lokálního, ale i regionálního, již dnes významní zaměstnavatelé bedlivě sledují možnosti dlouhodobého zajištění elektřiny z bezemisních zdrojů.

Potenciál obnovitelných zdrojů je třeba vnímat v širších souvislostech. Nejde tedy, obrazně řečeno, „jen“ o výměnu kouřících komínů elektráren spalujících fosilní paliva za stožáry větrných elektráren a konstrukce solárních panelů, nýbrž o klíčový prvek v postupných strukturálních změnách v dopravě, průmyslu, zemědělství a samozřejmě samotné energetice, na jejichž konci při promyšleném postupu může ČR vzejít jako země energeticky soběstačnější a méně závislá.

Větrné elektrárny ve vlastnictví skupiny ČEZ ve Věžnici na Vysočině

Situační mapa návrhu přibližného umístění elektráren v rámci katastru obce

Vizualizace pohledu na část větrné farmy přes rybník U sadu z jižního konce obce.